

The Political Success of Neo-Liberalism in the Czech Republic

Mitchell Orenstein¹

June 1994

Abstract

"The Czech Republic is emerging as a vast exception to the post-socialist political development of Eastern and Central Europe."

Drawing political parallels between the Czech Republic and other members of the Visegrad group of countries, the author explains the continuing popularity of neo-liberal politics in the Czech Republic and some of the policies deployed to achieve it: unemployment control and wage regulation, bankruptcy prevention, social safety nets, and active labor market policies. Many of these policies, although inconsistent with the Thatcherite rhetoric of the government, form the backbone of its popular support.

The privatization program, its adept implementation by the government, and its contribution to government popularity are also described. The sociological consequences of these political actions are discussed with reference to the Czech transformation; the author defines important public attitudes and describes how the population was prepared to make compromises, thus indicating the degree of confidence in the government.

In conclusion, political culture and economic strength are recognized as integral parts of this complicated reform, whose success the author attributes to its social acceptability with regard to the voters, and to the skill of the government in its implementation.

Abstrakt

„Česká republika se objevuje jako světlá výjimka na pozadí politického vývoje středí a východní Evropy.“

Autor zachycuje politické paralely mezi Českou republikou a ostatními zeměmi višegradské

¹ Yale University and University for EastWest Studies IEWS ESC, Rasinovo nabrezi 78, 120 00 Praha 2, fax: (422) 29 43 80, tel: (422) 2491 5578.

skupiny. Vysvětluje přetrvávající popularitu neoliberální politiky v České republice a uvádí některé kroky, které vedly k dosažení této popularity (kontrolu nezaměstnanosti a mzdovou regulaci, zabránění bankrotům, vytvoření sociální záchranné sítě a aktivní politiku na trhu práce). Ačkoliv jsou některé z těchto kroků v rozporu s thatcherovskou rétorikou vlády, vytvářejí základnu pro podporu veřejnosti vládě.

Dále se popisuje program privatizace, jeho zdařilé provedení vládou a jeho přispění k popularitě vlády. V souvislosti s českou transformací se diskutují sociologické důsledky těchto politických kroků. Autor uvádí hlavní rysy postoje veřejnosti, popisuje, jak byla veřejnost připravena přijímat kompromisy, čímž ukazuje stupeň důvěry ve vládu.

Na závěr se dochází k poznání, že politická kultura a ekonomická stabilita představují integrální součást složité reformy. Její úspěch autor připisuje sociální přijatelnosti pro voliče a schopnosti vlády v jejím provedení.